

Malí siláci

Test nejmenších přenosných počítačů na našem trhu

TOMÁŠ BUČINA, TestCentrum IDG,
MICHAL BAREŠ

Tentokrát se v našem testu sešla hned pětice strojů, které patří mezi ty nejmenší notebooky, jež se dají na našem trhu koupit. Typickými zákazníky, kteří hledají takové notebooky, jsou uživatelé velmi často cestující spolu se svým přenosným počítačem. Je velký rozdíl, máte-li s sebou nosit 2,5–3 kilogramy běžného notebooku, anebo pokud se váš počítač vejde svou hmotností do 2 kil. Pro další skupinu uživatelů jsou subnotebooky více než pracovním nástrojem spíše stylovým doplňkem, takže ti se chtějí podívat na DVD nebo jednou za čas něco odprezentovat na připojeném projektoru. Všechny tyto skupiny však chtějí stroj, který bude malý a lehký, ale přitom dostatečně robustní, bude mít dobrou výdrž na baterii, a v neposlední řadě mu nebude chybět dostatek výkonu. Právě tyto podmínky dnes nejlépe splňuje platforma Intel Centrino, nebo alespoň integrace procesoru Pentium M.

Ultrapřenosné notebooky v minulosti ukrajovaly jen malé procento z celkového trhu s přenosnými počítači. Ještě před dvěma lety to dokonce vypadalo, že z trhu pomalu úplně zmizí

a nahradí je kombinace středního nebo většího notebooku a kapesního PDA. Skrovný zájem o tuto kategorii notebooků byl přičítán několika faktorům – malému displeji, pomalejšímu výkonu, slabší výdrži na baterie a omezené skupině zákazníků, kteří u sebe potřebují neustále nosit plnohodnotné PC. Největší překážkou však

byla vždy téměř nekřesťanská cena, kterou za miniaturní počítač výrobci požadovali. A to navzdory faktu, že z technologického hlediska neobsahují ultrapřenosné notebooky zas tak moc součástek, které bychom ve stejném provedení nenašli v plnohodnotných notebookech.

Pevný disk je až na naprosté výjimky stejný, procesor též, displej je dokonce menší, stejně tak i baterie, navíc zde chybí interní mechaniky. Rozdíl je především v základní desce, která může být o něco dražší na výrobu, ale ne zas tak, aby zdvojnásobila cenu celého notebooku. Vychází nám z toho jediný možný důvod, proč jsou nejmenší notebooky těmi nejdražšími – zákazník je prostě přesvědčen prodejcem, že platí za exkluzivitu.

Pomalé vymírání malých notebooků však razantně změnil okamžik, kdy firma Intel uvedla na trh technologii Centrino. Jejimi výhodami jsou, jednoduše řečeno, menší energetické nároky procesoru Pentium M a možnost bezdrátové komunikace. Notebooky, které se honosí nálepkou „Centrino“, musí splňovat tři základní požadavky – procesor Pentium M je pouze jednou z nich, stále v nich musí být MiniPCI karta PRO/Wireless 2100 802.11b a čipset Intel 855.

O tom, jak se tato technologie uchytila, nejlépe vypovídají údaje poskytnuté největšími světovými výrobci notebooků, které jasně ukazují, že více než polovina zákazníků dnes volí právě tuto platformu s možností bezdrátové komunikace. Minulý rok tuto funkci požadovalo třikrát méně uživatelů než letos.

To, že bezdrátovou komunikaci čeká světlá budoucnost, potvrzuje i nedávný výzkum společnosti Gartner Dataquest, jenž zjistil, že z celkového množství uživatelů vybavených notebookem s technologií bezdrátové komunikace WiFi zatím pouze desetina pravidelně využívá

možnost připojit se k veřejnému „hotspot“ bodu. Tyto informace hovoří o celosvětové populaci, v českých poměrech to pravděpodobně bude ještě menší množství. V roce 2002 bylo na světě „pouze“ 14 000 těchto veřejných přípojních míst, ale podle předpokladu by jich v roce 2008 mělo být 167 000 a jejich služeb by mělo pravidelně využívat přes 35 milionů lidí.

Právě možnosti bezdrátové komunikace posílí zájem o trh s notebooky. Ty se navíc díky Centrino dočkaly značného zehřívání, a to vzhledem k faktu, že procesor Pentium M neprodukuje při činnosti takové množství tepla jak bylo zvykem,

a tudíž nepotřebuje velké a těžké chladicí systémy. Díky tomu jsou dnes i „obyčejné“ plnohodnotné notebooky o mnoho lehčí a tenčí, než tomu bylo před rokem. Hranice mezi obyčejnými a ultrapřenosnými notebooky se tedy velmi přiblížily, a výsledkem toho bude určitě jak snižování cen těch nejluxusnějších malých notebooků, tak další snižování hmotností těch standardních. Jedinou překážkou úplného slítní obou kategorií bude nejspíš velikost displeje, protože ne každý asi bude ochoten pracovat pouze na 12,1palcovém zobrazovači. Kdoví, možná ale konečně někdo vyrobí ten skládací displej.

3 0552/BAM □

Acer TravelMate C111TCi

TravelMate řady C110 od Aceru je ve své podstatě konvertibilní Tablet PC, které ale splňuje především hmotnostní a rozměrové podmínky pro zařazení do třídy subnotebooků. V základní výbavě, bez započtení externích jednotek a součástí, váží jen 1,45 kg, což je hmotnost opravdu velmi příjemná i pro delší nošení v zavazadle. Rozměry jsou určeny především 10,4palcovým LCD displejem s rozlišením 1 024 × 768 bodů. Už z podstaty je Tablet PC ovládáno nejen klávesnicí, ale také dotykovým perem přímo na obrazovce. Ta je pokryta senzitivní vrstvou, která bohužel negativně ovlivňuje hlavně kontrast displeje a také částečně jeho jas. I tak si ale TravelMate C111TCi nevede co se týká vizuální stránky výrazně hůře, než jeho konkurence v testu. Použitým procesorem je v tomto případě 1GHz Pentium M ve variantě Ultra Low Voltage se 400MHz sběrnici a 1MB L2 cache, jak je obvyklé u ostatních Pentium M. Součástí notebooku je také čipová sada Intel 855GM a bezdrátová karta Intel Pro/Wireless 2100, takže na ploše před klávesnicí nalezneme kromě touchpadu se čtyřsměrným ovladačem také logo platformy Centrino. Dvojice konektorů USB 2.0, stejně jako FireWire rozhraní, síťový interface a modem zřejmě nepřekvapí, Bluetooth už možná trochu ano. K jeho zapínání, stejně jako zapínání bezdrátové sítě je určeno jen jediné tlačítko nad klávesnicí, které cykluje mezi různými kombinacemi zapnutého či vypnutého Bluetooth či WiFi, což není úplně nejpohodlnější. Korporátní zákazníci také ocení nový konektor pro připojení replikátoru portů.

Cena/výkon: ★★☆☆☆
Hmotnost a rozměry: ★★★★★
Cena vč. DPH: 81 727 Kč

Dell Latitude X300

Společnost Dell má se subnotebooky doslova letité zkušenosti, a tak lze Latitude X300 charakterizovat jako prověřený koncept bez větších výstřelků. Ke kladům lze určitě zařadit příjemný 12,1" LCD displej s rozlišením standardních 1 024 × 768 bodů (XGA), i když je fakt, že na našem testovacím kusu bylo možné samotné víko notebooku otevírat až příliš snadno a moc se mu držet v požadované pozici nechtělo. Jádrem je Centrino s Pentium M na 1,2 GHz, které poskytuje vcelku průměrný a také dostatečný výkon, ekvivalentní přibližně stolnímu Pentiu 4 na necelých 2 gigahertzích. Slabší už je ale výdrž baterií, jež dovedou napájet přístroj jen kolem 2 hodin, nicméně alespoň s využitím technologie ExpressCharge je lze opětovně nabít za méně než polovinu tohoto času. Dell nabízí širokou paletu bezdrátových řešení, mezi nimiž nechybí standardní Intel Pro/Wireless 2100 (s ním splňuje notebook certifikaci Centrino) anebo vlastní Dell TrueMobile 1300 WLAN, která však navíc přináší rozšíření o podporu rychlejších bezdrátových sítí standardu 802.11g. Naopak služby těch „drátových“ je možné využívat pomocí síťového adaptéru 10/100 Mb/s, a pokud si koupíte dokovací stanici MediaBase, tak i 10/100/1 000 Mb/s. K notebooku je přidávána také externí USB 2.0 jednotka s DVD/CD-RW vypalovačkou, kterou lze ve firemním prostředí svobodně zaměňovat za kompatibilní jednotky pro řady Latitude. Celkově je to tedy velmi povedený a designově příjemný malý notebook, i když zmíněná výdrž na baterie by mohla být delší.

Cena/výkon: ★★☆☆☆
Hmotnost a rozměry: ★★★★★
Cena vč. DPH: 82 228 Kč

Notebooky různých velikostí

Přenosná PC se dnes řadí do několika kategorií s ohledem na velikost. Nejmenšími plnohodnotnými notebooky jsou takzvané „subnotebooky“, které váží něco mezi půl kilogramem a kilogramem. Většinou obsahují displeje o velikosti 8 až 12,1 palce a nemají žádnou interní optickou ani disketovou mechaniku. O něco větší kategorii tvoří notebooky v našem testu, tedy „ultrapřenosné“ počítače. Úhlopříčka jejich displeje se pohybuje v rozmezí 10,4 až 13,3 palce a většinou neobsahují interní optickou mechaniku, i když existují i modely s ní. Třetí kategorií v řadě jsou „obyčejné“ notebooky. Jedná se o většinu dnes vyráběných přenosných PC a jejich displej má velikost 14,1 až 15 palců. Obsahují většinou jednu interní optickou mechaniku i disketovou mechaniku. V poslední době se na trhu s přenosnými počítači objevila nová kategorie velkých notebooků, založených na procesorech určených pro stolní počítače. Jejich displej může mít úhlopříčku větší než 17 palců, klávesnice má rozměry plnohodnotného stolního zařízení a k dispozici jsou zde i všechny potřebné mechaniky a porty. Tento typ „notebooků“ v některých případech neobsahuje baterii, takže není vhodný pro práci v terénu – výhodou jsou plnohodnotné parametry se stolním PC, kombinované s možností přenášení.

Notebooky	Procesor	Paměť	Displej	Čipset	Pevný disk	Optická mechanika	Rozměry	Rozhraní	Wireless	Office Productivity	Content Creation	Baterie	Hmotnost	Cena (vč. DPH)	K testu zapůjčila firma
Acer TravelMate C111TCi	Pentium M, 1 GHz	512 MB	10,4", XGA	Intel Mobile 855-GM	40 GB	DVD/CD-RW externí	257x216x25,4	2x USB 2.0, BT, FW	Intel Pro/Wireless 2100	149	156	2:24	1,45 kg	81 727 Kč	Acer, www.acer.cz
Dell Latitude X300	Pentium M, 1,2 GHz	256 MB	12,1", XGA	Intel Mobile 855-GM	30 GB	DVD/CD-RW externí	275x233x24	2x USB 2.0, SD, FW	Intel Pro/Wireless 2100	163	178	1:57	1,32 kg	82 228 Kč	Dell, www.dell.cz
Fujitsu Siemens S6120	Pentium M, 1,6 GHz	256 MB	13,3", XGA	Intel Mobile 855-GM	60 GB	DVD/CD-RW interní	293x236,5x34	2x USB 2.0, BT, FW	Intel Pro/Wireless 2100	208	233	3:22	1,85 kg	68 088 Kč	Fujitsu Siemens, www.fujitsu-siemens.cz
HP Compaq NC4000	Pentium M, 1,4 GHz	256 MB	12,1", XGA	ATI Radeon IGP 350M	40 GB	DVD/CD-RW externí	279,4x233,7x27,9	2x USB 2.0, SD	802.11b/g	160	175	3:17	1,58 kg	80 720 Kč	Hewlett Packard, www.hp.cz
Toshiba Portege M100	Pentium M, 1,2 GHz	256 MB	12,1", XGA	Intel Mobile 855-GM	40 GB	DVD-ROM interní	270x248x34	2x USB 2.0, SD, FW	Intel Pro/Wireless 2100	165	191	4:12	1,9 kg	109 678 Kč	Toshiba, www.toshiba.cz

Cena/výkon: ★★★★★
Hmotnost a rozměry: ★★★★★
Cena vč. DPH: 68 088 Kč

Fujitsu Siemens Lifebook S6120

S hmotností 1,8 kilogramu patří Fujitsu Siemens Lifebook S6120 mezi ty těžší subnotebooky, ale výrobce naštěstí využil dodatečný prostor uvnitř šasi k zabudování modulární zásuvky, která je standardně využita kombinovanou DVD/CD-RW mechanikou. Takovéto modulární řešení je samo o sobě poměrně podstatnou výhodou oproti konkurenčním produktům, které musí připojení optické mechaniky realizovat externím modulem. Navíc nabízí Lifebook S6120 při zachování přijatelných rozměrů v této kategorii nadstandardní 13,3" LCD panel s rozlišením 1 024 × 768 bodů (XGA), o jehož obraz se stará grafické rozhraní čipsetu Intel 855GM. Jádrem tohoto modelu je stejně jako u dalších produktů v našem testu procesor Pentium M, jenž pracuje tentokrát na frekvenci 1,6 GHz a je muž sekunduje standardních 256 MB operační paměti DDR. Tato kombinace poskytuje nejen velmi dobrý výkon, ale ve spolupráci s 6člankovou 41Wh baterií dovede udržet přístroj při životě více než 3 hodiny bez externího přísunu elektrické energie. Co se týče komunikačních možností, byl testovaný model mimo WiFi karty od Intelu vybaven také rozhraním Bluetooth s možností selektivního ovládání obou dvou typů připojení. Mezi dalšími interfacemi patří vcelku standardní síťový a modemový konektor a dvojice USB 2.0 portů, a zejména pro firemní zákazníky opět podstatný konektor pro připojení replikátoru. Mezi nečestností tohoto notebooku musíme zařadit absenci signalizačních kontrol stavu počítače, které by byly viditelné také při zavřeném víku – stavový LCD displej nad klávesnicí tuto funkci může zastat pouze stěží. K bezpečnosti naopak přispívá kódový panel hned vedle stavového displeje a čtečka Smart karet.

Cena/výkon: ★★★★★
Hmotnost a rozměry: ★★★★★
Cena vč. DPH: 80 720 Kč

HP Compaq nc4000

Čistokrevným představitelem kategorie ultrapřenosných notebooků je zástupce nové mobilní řady společnosti Hewlett Packard, kterým je model nc4000. Při 12,1" displeji (o rozlišení 1 024 × 768 bodů) a hmotnosti 1,58 kg může nabídnout také stylový design a velmi bohatou výbavu. Mezi základní komponenty rozhodující o výkonu patří určitě procesor Pentium M taktovaný na 1,4 GHz spolu s 256 MB paměti, celek pak doplňuje páteř tvořená poněkud netradičně čipsetem ATI Radeon IGP 350M s integrovaným grafickým rozhraním ATI Mobility Radeon. Na Compaqu nc4000 je velmi zajímavě provedena klávesnice s duálním ovládním kurzoru jak pomocí touchpadu, tak současně i trackpointu. Každý uživatel si tedy může vybrat podle své preference. Nad samotnou klávesnicí se navíc nachází trojice QuickLaunch tlačítek (rychlé zamknutí notebooku, ovládní bezdrátového připojení a spuštění prezentačního režimu) spolu se dvěma klávesami na ovládní hlasitosti. Uživatelé digitálních fotoaparátů pak určitě potěší vestavěná čtečka na SD/MMC karty, případnou redukci na druhou z nejrozšířenějších typů karet, tedy CompactFlash, lze snadno za pár stokerun dokoupit do slotu pro PC karty. Pro uživatele, kteří se nejen pohybují v terénu, ale na notebooku občas pracují i v kanceláři, je příjemný také fakt, že ke Compaqu nc4000 lze připojit replikátor portů. Prostřednictvím speciálního konektoru lze připojit i dodatečnou cestovní baterii, která dovede zhruba dvojnásobně prodloužit dobu práce z akumulátorů. Z komunikace stojí za zmínku bezdrátové rozhraní standardu IEEE 802.11 b/g, jehož anténa poskytuje ve své třídě jeden z nejvyšších příjmů signálu, a také gigabitová ethernetová karta.

Cena/výkon: ★★★★★
Hmotnost a rozměry: ★★★★★
Cena vč. DPH: 109 678 Kč

Toshiba Portégé M100

Společnost Toshiba patří ke stálým na notebookovém trhu, a tak není divu, že v její nabídce najdeme dokonce dva modely z kategorie nejmenších notebooků. Tuto třídu už tradičně pojmenovává Portégé, symbolizující tak především velmi snadnou přenositelnost. Typ Portégé M100 je osazen procesorem Pentium M řady Low Voltage, který pracuje při plném výkonu na frekvenci 1,2 GHz, a 256 MB paměti rozšiřitelné až na maximální hranici 2 GB. Na pravé straně stroje je ukryta optická mechanika, ovšem vzhledem k ceně celého notebooku nás zaskočil fakt, že se jedná pouze o prostou DVD-ROM jednotku a ne o kombinovanou mechaniku, schopnou i vypalovat disky CD-RW. V případě nutnosti je možné do příslušného prostoru vložit sekundární akumulátor a opět zdvojnásobit dobu výdrže na baterie. Ta za běžných podmínek se standardní výbavou činí velmi dobrých 252 minut. Pochvalu za skvělé provedení si zaslouží klávesnice – výborně ovladatelná, s chytře a funkčně rozloženými tlačítky a mnoha dodatečnými funkcemi, skrytými za předřadníkem. Naopak zklamáním je přítomnost pouze trackpointu, oblíbenější touchpad bohužel chybí. Mezi opravdu zkušené výrobce zařazuje Toshiba přítomnost vlastního softwaru, který se stará o účinné šetření elektrickou energií, a systémové správce i uživatele v nouzi potěší také kompletní System Recovery, schopný obnovit havarované Windows XP doslova za pár minut. Cenové srovnání už je obtížnější, neboť Portégé M100 patří k tomu nejdražšímu, co lze na českém trhu pořídit. V každém případě je to za nemalý peníz skutečně odpovídající notebook.

3 0551/BAM □